

Smernici SZPV 206 na pot

Pri načrtovanju novih stavb, pri rekonstrukcijah in novih gradnjah je treba upoštevati požarnovarnostne ukrepe, katerih cilj je:

- omejiti ogrožanje ljudi, živali in premoženja v stavbi,
- omejiti ogrožanje uporabnikov sosednjih objektov in poseznikov, ki se v času požara nahajajo v neposredni bližini stavb,
- omejiti ogrožanje okolja ter
- **omogočiti učinkovito ukrepanje gasilskih ekip, ki sodelujejo pri omejitvi posledic požara, ne da bi bili po nepotrebnem ogroženi življenje in zdravje njihovih članov.**

Pri slednjem je poleg zagotavljanja požarne vode in drugih gasilnih sredstev najpomembneje zagotoviti dostop oziroma dovoz do stavbe in površine okrog nje, na katerih lahko gasilci pri intervenciji čim prej postavijo svojo opremo in čim bolj nemoteno začnejo z delom. Število in vrsta površin za gasilce ob stavbi mora biti opredeljena v projektni dokumentaciji, odvisna pa je od namembnosti stavbe, njenih dimenzij in razpoložljivih virov sredstev za gašenje. Po tehnični smernici za graditev TSG-1-001:2010 Požarna varnost v stavbah (1) se površine za gasilce ob stavbi načrtujejo in označujejo po standardu SIST DIN 14090:2005 Površine za gasilce ob zgradbah (2). Ta slovenski standard je izdal Slovenski inštitut za standardizacijo. Razen naslova na platnici je v nemščini, saj gre za nemški standard DIN 14090, izdan leta 2003. Raba tega standarda ni otežena le zaradi tujega jezika, ker se sklicuje na druge nemške standarde (npr. glede označevanja s prometnimi znaki in nosilnosti konstrukcije pod dovoznimi potmi), ki se v Sloveniji ne smejo upoštevati, mu ni mogoče v celoti slediti. Smiselno je bilo torej pripraviti tehnični dokument, ki bi nadomestil SIST DIN 14090. Te naloge se je v drugi polovici leta 2016 ob podpori Skupnosti gasilsko reševalnih zavodov Slovenije lotilo Slovensko združenje za požarno varstvo, ki je v tem času za Ministrstvo za okolje in prostor že pripravljalo strokovne osnove za novo izdajo TSG-1-001 Požarna varnost v stavbah. Iz več razlogov smo se pri SZPV odločili, da dokument izdamo v obliki smernice in ne standarda. Zahteve smo želeli predstaviti tudi s slikami, zato smo za osnovo vzeli švicarsko smernico Richtlinie für Feuerwehruzufarten, Bewegungs- und Stellflächen (3) z odlično grafično opremo. Švicarski kolegi so nam prijazno dovolili uporabo svoje smernice.

V smernici SZPV 206 smo sprva želeli določiti potrebne površine za gasilce za različne objekte (ne le stavbe) in »predpisati« sodelovanje z gasilskimi enotami, ki bodo objekte gasile. Ne eno ne drugo pristojno ministrstvo (MORS in MOP) se s tem ni strinjalo, zato smo morali to namero opustiti. Naša zakonodaja namreč strogo ločuje gradnjo in ukrepe varstva pred

požarom, ki jih je treba upoštevati pri načrtovanju in izvedbi stavb, od požarnovarnostnih ukrepov, ko je stavba v rabi. Če smo želeli slediti osnovnemu cilju, sklicevanju na smernico SZPV 206 v novi TSG-1-001, smo se morali omejiti na obravnavo stavb in na načrtovanje površin za gasilce, vse ostalo pa bo treba urejati drugje. Pravila glede vzdrževanja so sicer v splošnem že določena v predpisih, ki jih izdaja MORS, npr. v 9.b členu Pravilnika o požarnem redu (4), ki predpisuje, da morajo biti dostopne poti za gasilce in gasilska vozila, postavitvene in delovne površine za gasilska vozila vedno proste in prehodne.

S smernico SZPV 206 torej nismo dobili dokumenta, ki bi urejal vso problematiko učinkovite intervencije gasilcev. Smernica je predvsem namenjena projektantom novih stavb, upamo pa, da bodo ta sodoben dokument v domačem jeziku uporabljali tudi lastniki oz. uporabniki obstoječih stavb. Pri preureditvah okolice stavb je namreč mogoče urediti tudi dostope in dovoze za gasilce.

Posebnost smernice SZPV 206 sta prilogi informativne narave. V prilogi A so opisani primeri ureditve ob najobičajnejših vrstah stavb, v prilogi B pa možnosti za hitrejše odstranjevanje ovir na poti za gasilska vozila, kot so zapornice, potopni stebrički, pomična vrata ipd. Lastniki in uporabniki stavb se pogosto ne zavedajo, da za gasilce ni sprejemljivo, da ima vsak lastnik ali uporabnik svoj sistem teh zapor in da morajo način odstranitve ovir odobriti pristojni gasilci. Zato smo v prilogi B predstavili možne rešitve, ki jih ponuja trg, a niso obvezujoče.

Smernica je za razliko od standarda brezplačno dostopna, zato upamo, da jo bo uporabljal širši krog ljudi. Raba smernice bo prinesla izkušnje, ki jih bomo lahko vnesli v naslednjo izdajo. Po izidu nove TSG-1-001 bo treba smernico popraviti vsaj v uvodnem delu, ki se zdaj še sklicuje na veljavni TSG-1-001: 2010. Pri SZPV bomo veseli odzivov uporabnikov smernice, zato vas prosimo za vaše komentarje in pripombe. Preučili jih bomo, vam odgovorili in se potrudili, da bo naslednja izdaja (po izidu nove TSG-1-001, ki jo lahko pričakujemo v letu 2018) še boljša.

VIRI:

- (1) TSG-1-001:2010 Požarna varnost v stavbah, Ministrstvo za okolje in prostor, http://www.arhiv.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/prostor/graditev/TSG_1_001_2010.pdf
- (2) SIST DIN 14090:2005 Površine za gasilce ob zgradbah, Slovenski inštitut za standardizacijo
- (3) Smernica za dovozne poti za gasilce, delovne in postavitvene površine švicarske organizacije Feuerwehr Koordination Schweiz FKS: FKS C SSP CSP Richtlinie für Feuerwehruzufarten, Bewegungs- und Stellflächen, <http://docs.feukos.ch/RichtlinieFeuerwehruzufarten/RichtlinieFeuerwehruzufartenDE/>
- (4) Pravilnik o požarnem redu (Uradni list RS, št. 52/07, 34/11 in 101/11)